

THE HEALTH OF NATION AND ECOLOGICAL CULTURE

Stanislav VARVYANSKIY

Poltava Cooperative University Ukraine

Abstract. It is looked out the questions of mutual dependence of nation's health on the environmental condition. It is noticed, that the creation of optimum forms of the society and nature interaction will give the possibility to keep people's health.

Key words: people's health, ecological culture, ecological thinking, the quality of environment.

ПРОБЛЕМА ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІТИКИ І СПОРТУ
У ВИКЛАДАННІ ПОЛІТОЛОГІЇ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ НАУКОВИХ
КОНФЕРЕНЦІЙ У ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ
2003–2004 рр. У ЛЬВОВІ)

Володимир КАНУННІКОВ

Донецький державний інститут здоров'я, фізичного виховання і спорту

Постановка проблеми. У сучасних умовах розвитку досліджень у галузі фізичної культури і спорту зросла кількість наукових конференцій, на яких все частіше з'являються теми, що торкаються політичних, соціально-гуманітарних аспектів спорту. Зростають темпи накопичення наукової інформації, яка має цінність для викладання політології студентам вищих навчальних закладів фізичної культури і спорту. Зростання взаємодії між політикою і спортом говорить про актуальність досліджень у цій сфері. Використання науково-методичного потенціалу конференцій потребує значних творчих зусиль і часу. На наш погляд своєчасний обмін думками, досвідом з використанням результатів наукових досліджень, буде сприяти методиці викладання цього досить динамічного предмету і зближенню його з фаховою націленістю ВНЗ нашої галузі.

Метою даної роботи є колективний варіант використання результатів науково-дослідної роботи з проблеми "Спорт і політика" у курсі "Політологія". У рамках цієї статті аналізуються матеріали останніх міжнародних наукових конференцій (VII і VIII), які проводилися у Львові у 2003 і 2004 рр. під назвою "Молода спортивна наука України". Суттєве значення для вибору матеріалів цих конференцій є те, що запропонована стаття готувалась на чергову IX конференцію 2005 р. у Львові.

У списку використаної літератури вказані автори Львівського державного інституту фізичної культури і Харківської державної академії фізичної культури, науково-дослідні розробки яких складають основу для цієї науково-методичної роботи. Вони доповнені авторськими дослідженнями за фактами взаємодії між спортом і політикою у Донецькому регіоні та у виборчих президентських перегонах на Україні 2004–2005 рр.

При вивченні теми 1 "Політологія як наука, навчальна дисципліна" у контексті розгляду суттєвих засад політики, можна звернути увагу студентів на такий висновок

авторів статті “Актуальні питання взаємодії спорту і політики на пострадянському просторі”: “Спорт стає найпомітнішим соціальним явищем”. Всупереч ідеалістичній думці засновника новочасного олімпійського руху барона П’єра де Кубертена, про незалежність спорту від політики, він (спорт) просто не здатний відмежуватись від політичного життя”. Феномен швидкого зростання зв’язків політики та спорту давно став предметом досліджень багатьох видатних авторів [4]. Як підкреслює Олексій Левченко, у останні роки інтерес до цієї теми зростає. Окремі сторони взаємодії спорту та політики у 2003 р. досліджувались у 18000 публікацій, а у 2004 р. – 22000 [3].

Фундамент у вивченні цієї теми було закладено вченими Харківської державної академії фізичної культури наприкінці 1990 років. Сьогодні нараховується більш ніж “10 конкретних прояв взаємодії”. Найбільш помітні:

1. Безпосереднє “входження” у велику політику видатних представників спортивної еліти, або, навпаки, використання її політичною елітою.
2. Прихід до керма НОКів, міжнародних і національних федерацій президентів, прем’єрів, міністрів.
3. Використання спорту засобами масової інформації в період виборів [4].

Перші два положення, на наш погляд, можна використати при вивченні теми “Політичні еліти і політичне лідерство”. У перших п’ятірках “Руху” та “Громади” у виборах 1991 р. вийшли дворазовий чемпіон і срібний призер XX Олімпійських ігор 1972 р. у Мюнхені Валерій Борзов, видатний український футболіст і тренер Олег Блохін, футболіст клуб “Динамо” усім колективом представляв СДПУ(о) у виборах 1998 р. На наш погляд, найбільш помітними фактами взаємодії політики і спорту останніх місяців незалежного життя України стали участь у революційних подіях на виборах президента України на боці В.Ющенка видатних українських боксерів – професіоналів братів Кличків. Завдяки Італія Кличка після переможного бою на підтвердження титулу чемпіона світу була спрямована на підтримку “Помаранчевої революції”. Доказом цього факту був акт співробітництва уболівальниками помаранчевої символіки, присутність на майдані незалежності у Києві серед прибічників В.Ющенка чемпіонки XXII олімпійських ігор 1994 р. у Москві Стелли Захарової, прославленого Володимира Кличка та ін. Деякі спортсмени-олімпійці теж заявляли про свої орієнтири щодо підтримки В.Ющенка або В. Януковича. Так, кращий футболіст Європи 2004 р. А. Шевченко, а також олімпійські чемпіони Лелія Подкопаєва і Катерина Серебрянська виступили на підтримку В. Януковича. В останній день 2004 р. президент України Л. Кучма присвоїв звання Героя України футболісту Андрію Шевченку і боксеру Віталію Кличку.

За нашими даними до теми “Людина і політика”, “Політичні еліти і політичне лідерство” можна залучити матеріали, про прагнення видатних спортсменів вийти на перше місце державної і політичної еліти. Так, чемпіон XVII олімпійських ігор у Римі 1960 р. важкоатлет Юрій Власов (народився і почав спортивну кар’єру у м. Макіївці, Донецької області) взяв участь у виборах президента Росії 1996 р. Він майже не поступився М.Горбачову і випередив російського мільярдера В. Бринцалова.

Політична еліта теж використовує спортивні структури. До керма НОКів прийшли президент Білорусії О. Лукашенко і экс-прем’єр, колишній кандидат на пост президента України В. Янукович. Президент Калмикії К. Ілюмжанов став президентом Міжнародної шахової федерації, президентом асоціації професійних видів спорту був колишній донбасівець М.Азаров, обраний на цю посаду, коли був головою видавничої Адміністрації України, а далі віце-прем’єром України.

Ці факти доцільно доповнити регіональним матеріалом. Наприклад, у виборчій боротьбі блоком “За єдину Україну” і партією Регіонів України у Донбасі з успіхом використовувались унікальні міжнародні спортивні турніри “Зірки жердини” і “Золота Лілія” (спортивна гімнастика). Суттєва фінансова і організаційна участь вище означених політичних еліт, які склали значну частину адміністративного ресурсу і виступи на трибунах турнірів, не могли не вплинути на політичну поведінку виборців. Використання символіки політичних сил на останніх президентських виборах (біло-синьої і помаранчевої) має перспективи щодо нашої проблеми. Авторитет спорту для сприяння політичним заходам у деяких випадках може бути пов’язаний з використанням символіки або атрибутики тощо.

Харківські автори наводять приклад як у 1988 р. лідери об’єднаних соціал-демократів з’явилися у телепоказі у футболках ФК “Динамо”, з цією темою вийшла відеокасета “Це наша команда”. Свій перший візит на ТРК “Україна” у якості одного з лідерів “Помаранчевої революції” Ю.Тимошенко зробила у помаранчевій футболці команди “Шахтар” Донецьк. Мабуть цей крок мав політичний сенс – знизити політичну напругу під час зустрічі з телеаудиторією опонентів.

Значно підвищити науковий рівень занять з політології може використання статей і доповідей, присвячених іміджу спорту, співвідношенню спорту і засобів масової комунікації [2, 5, 6]. Ці наукові проблеми конференцій мають пряме відношення до теми “Роль засобів масової інформації у політичному житті суспільства”. Тези Олени Садовник (ЛДІФК) про те, що політичний імідж спорту дає широкі можливості для підтримки політичного статусу країни, регіону поєднують зміст статті з вищеозначеною темою [5]. Український спорт у складі СРСР, а далі СНД був для ближнього зарубіжжя відомий своїм міжнародним рівнем. Тому особливе значення для політичного статусу України у світовому масштабі мала золота медаль чемпіонки зимових Олімпійських ігор 1994 р. у Ліллекхаммері (Норвегія) Оксани Баюл. Вона вперше безпосередньо представляла Україну після розпаду СРСР. Несподівано блискучий виступ на XXVI Олімпійських іграх у Атланті (України на 9 місці), титул чемпіона світу у професійному боксі Віталія Кличка та інші чисельні спортивні перемоги наших спортсменів, значно раніше ніж промислові галузі і аграрно-промисловий комплекс познайомили світ з Україною, як незалежною суверенною державою, яка має світовий рівень у спорті.

На політичний статус впливає імідж спорту (олімпійського, професійного), імідж виду спорту, імідж окремої спортивної організації, особистості спортсмена, тренера, менеджера, а також рівень розгляду спортивного іміджу – глобальний, континентальний, регіональний, імідж країни і її регіону. Все це слід урахувати у практичному використанні спортивного іміджу (О.Якимовський, НУФВіС) [6].

Велику роль у створенні іміджу спорту і тим самим значно впливати на взаємодію політики і спорту є використання ЗМІ. Така тема є у багатьох підручниках “політології”. У розгляді цього питання, на наш погляд, доцільно використати результати соціологічного аналізу Т.Курчаби і М.Ярош (ЛДІФК), який було проведено для “вивчення особливостей спортивних комунікацій на українському телебаченні” з метою виявлення позитивного впливу спортивних інформацій, особливо на телебаченні. Політичну роль у подачі інформації має формування стереотипного уявлення про спорт (негативне, позитивне), спортсменів. Від цього і їхній вплив на політичні явища.

Висновки

Таким чином, результати науково-дослідницької роботи з проблеми “спорт і політика” мають значний потенціал для викладання курсу політології у ВНЗ фізичної культури і спорту, особливо для зближення курсу з специфікою професійної підготовки студентів. На наш погляд – тема дуже динамічна. В силу цього її доцільно використовувати не тільки у якості спецкурсів, а і для курсів перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів.

Література

1. Ашанин В.С., Кудиненко В.Н., Олейник Н.А., Романенко М.Н. Большой спорт в политическом процессе современной Украины (в аспекте президентской избирательной компании 2004г.) // Олімпійський спорт і спорт для всіх. IX міжнародний науковий конгрес. –Київ: Олімпійська література, 2005. – С.39.
2. Курчаба Т., Ярош Марта. Особливості спортивних комунікацій на українському телебаченні // Молода спортивна наука України: Зб. наук. праць. – Львів: НВФ “Українські технології”, 2003. – Т.1. – С.27.
3. Левченко О. Спорт і політика. Порівняльний аналіз вивчення двох факторів на Заході та в СНД // Молода спортивна наука України: Зб. наук. праць. – Львів: НВФ “Українські технології”, 2003. – Т.1. – С.210 - 212.
4. Левченко О., Приз С., Ашанин В., Кудиненко В., Родрігес Р. Актуальні питання взаємодії спорту і політики на пострадянському просторі // Молода спортивна наука України: Зб. наук. праць. – Львів: НВФ “Українські технології”, 2003. – Т.1. – С.40–43.
5. Садовник О. Створення іміджу українського спорту засобами масової комунікації // Молода спортивна наука України: Зб. наук. праць. – Львів: НВФ “Українські технології”, 2003. – Т.1. – С.24 - 26.
6. Якимовський О. Значення іміджу для сфери спорту // Молода спортивна наука України: Зб. наук. праць. – Львів: НВФ “Українські технології”, 2003. – Т.1. – С.21–23.
7. Ярошик М., Курчаба Т. Оцінка якості спортивних телетрансляцій на українському телебаченні // Молода спортивна наука України: Зб. наук. праць. – Львів: НВФ “Українські технології”, 2003. – Т.2. – С.397–401.

ПРОБЛЕМА ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІТИКИ І СПОРТУ У ВИКЛАДАННІ ПОЛІТОЛОГІЇ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ У ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ 2003–2004 РР. У ЛЬВОВІ)

Володимир КАНУННИКОВ

Донецький державний інститут здоров'я, фізичного виховання і спорту

Анотація. Канунніков В. В роботі аналізуються статті з проблеми “Спорт і політика”, “Політичний імідж спорту в засобах масової інформації”. Пропонується варіант використання цього матеріалу в курсі “Політологія” ВНЗ фізичної культури.

Ключові слова: спорт, політика, політологія

ПРОБЛЕМА ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ПОЛИТИКИ И СПОРТА В ПРЕПОДАВАНИИ ПОЛИТОЛОГИИ

Владимир КАНУННИКОВ

Донецкий государственный институт здоровья, физического воспитания и спорта

Аннотация. В работе анализируются статьи по проблеме “Спорт и политика”, “Политический имидж спорта в средствах массовой информации”. Предлагается вариант использования этого материала в курсе “Политология” ВУЗов физической культуры.

Ключевые слова: спорт, политика, политология

THE PROBLEM OF POLITICS AND SPORT INTERACTION IN A COURSE “POLITICAL SCIENCE”

Vladimir KANUNNIKOV

Donetsk state institute of health, physical education and sport

Abstract. In work the articles on a problem are analysed “Sport and policy”, “Political image of sport in mass medias”. The variant of the use of this material is offered in a course “Political Science” of Institutes of physical culture.

Key words: sport, policy, political science

НАЦІОНАЛЬНІ ТРАДИЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В СИСТЕМІ СПОРТИВНО-МАСОВОЇ РОБОТИ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ

Ніна ДЕДЕЛЮК, Анатолій ЦЬОСЬ

*Луцький інститут розвитку людини ВМУРоЛ “Україна”
Волинський державний університет ім. Л. Українки*

Постановка проблеми. Реформування освіти має відбуватися з урахуванням впливів різноманітних факторів на основі системності, інтегрованості та взаємозв’язків. Саме такий підхід уможливить перетворення освіти у глобальний чинник розвитку і прогресу.

Українознавчі цінності потенційно здатні через освітню сферу відігравати роль об’єднуючого, консолідуючого фактора, тому що спрямовані на становлення громадянськості, інтеграції зусиль усіх національностей України, формування державного мислення. Доцільність українознавчої освітньої політики зумовлюється об’єктивними потребами гуманізації освіти, виробленням політико-ідеологічних та морально-етичних орієнтирів, створенням нової інтелектуальної атмосфери в контексті вивчення дисциплін та розширенням світоглядних та методологічних аспектів розвитку особистості [4].